

Tarkvin Hol

*Slučaj nestale
služavke*

Prema dokumentaciji
Viša Purija, indijskog „najprivatnijeg detektiva“

Prevela s engleskog
Ivana Golubović

Mono i Manjana
2011.

*Ova knjiga je posvećena uspomeni na
deku Brigsu*

Prvo poglavlje

Viš Puri, osnivač i generalni direktor *Najprivatnijih detektiva d.o.o.* sedeo je sam u sobi motela u Difens koloniju, u južnom Delhiju, i proždirao tuce zelenih čili pakora iz masne kutije u koju su bile upakovane. Puri je trebalo da izbegava prženu hranu i indijske slatkiše, koje je jako voleo. Dr Mohan mu je prilikom poslednje kontrole „nagovestio“ da sebi više ne može priuštiti uživanje u uobičajenim Pandžabi specijalitetima.

„Krvni pritisak je povišen, tako da postoji šansa za infarkt i dijabetes. Pazite na višak kilograma“, savetovao ga je.

Puri je razmatrao doktorova odlučna upozorenja dok je zarivao zube u još jednu ljutu, hrskavu pakoru, a njegovi se receptori za ukus oduševljavali oštrim ukusom slanog putera, vatrenog čilija i reskog crvenog čatnija u koje je umočio zabranjenu grickalicu. Nalazio je izopačen osećaj zadovoljstva u tome što se suprotstavlja nalogima doktora Mohana.

Pa ipak, pedesetjednogodišnji detektiv stresao se pri pomisli na to šta bi njegova žena rekla kada bi saznala da je jeo između obroka – pogotovo hranu „sa ulice“, koju nije lično ona pripremila (ili barem neko od posluge).

Imajući to na umu, pazio je da ne napravi neku masnu fleku na odeći koja bi mogla da se upotrebi kao dokaz. I kada je konačno zavr-

šio sa klopom i bacio kutiju, oprao je čatni sa ruku i proverio da ispod njegovih manikiranih noktiju i među zubima nema nekih ostataka koji bi ga odali. Na kraju, ubacio je nekoliko *sonfova* u usta kako bi osvežio dah.

Sve to vreme Puri je držao na oku kuću preko puta i ulicu podno nje.

Prema standardima Delhija, bila je to mirna i izuzetno čista stambena ulica. Elita Difens kolonija, stanovnici iz redova više srednje klase – vojni oficiri, lekari, inženjeri, *babui* i poneki *valah* zadužen za peglanje – postarali su se da u njenoj ograđenoj zajednici nema fabrika, prodavnica i uobičajenog smeća. Stanovnici mogu da se šetaju dobro očišćenim ulicama ili da dangube u javnim baštama bez bojazni da će im dosađivati osakaćeni prosjaci... ili da će morati da krče sebi put oko zavarivača koji zavaruju metalne šipke u pločnik... ili oko *halal*¹ kasapina dok kolju piliće.

Većina porodica u Difens koloniju bila je Pandžabi i u Nju Delhi su došle kao izbeglice nakon katastrofalne podele Indijskog potkontinenta 1947. godine. Pošto je njihov uticaj i broj porastao tokom više decenija, izgradili su kubističke betonske vile ograđene visokim masivnim zidovima i impozantnim kapijama od kovanog gvožđa.

Svaki od ovih mini-feudalnih poseda zapošljavao je čitavu fabriku sluga. Rezidencija na broju 76, u Bloku D, kuća koju je Puri nadgledao, koristila je usluge ne manje od sedmoro ljudi zaposlenih na puno radno vreme – dva vozača, kuvara, ženu koja je spremala kuću, čistila i prala veš, nosača i dva čuvara. Troje od ovih zaposlenih živelo je tu u kući i delilo *barsaati* u potkrovlju. Noćni čuvar je spavao u stražarskoj kućici postavljenoj izvan prednje kapije, iako, istini na volju, to zapravo nije smeo da radi.

Porodica je takođe koristila usluge honorarnog radnika za pranje sudova, čistača, baštovana i lokalnog *valaha* za peglanje koji je držao tezgu ispod nim drveta dole niz ulicu gde je teškom gvozde-

¹ Halal (arap.) – čisto ili dozvoljeno, u islamu sve stvari i dela koja su prema islamskom zakonu. (Prim. prev.)

nom peglom punom vrelog uglja peglao takav asortiman odeće od kojeg se vrtelo u glavi, uključujući svilene sarije, pamučne *šalvare* i farmerke.

Sa pogodne tačke u sobi koju je unajmio, Puri je mogao da vidi tamnoputu spremačicu na krovu broja 76 kako kači veš na žicu. *Mali* je na terasi na prvom spratu zalivao biljke u saksiji. Čistač je trošio galo- ne dragocene vode zalivajući mermerni plato ispred kuće. A napolju, na ulici, kuvar je iščekivao da kupi zelene čili papričice od lokalnog uličnog prodavca koji je gurao svoja drvena kolica kroz kvart, uzvikujući s vremena na vreme: „*Subzi-valah!*“

Puri je postavio dva svoja najbolja tajna operativca, Neonku i Vodokotlića, dole niz ulicu.

To, naravno, nisu bila njihova prava imena. Budući da je bio Pandžabi, detektiv je nadenuo nadimke većini svojih zaposlenih (a pošto je o Indiji reč, u njegovoj firmi se radilo ništa manje naporno nego prvog dana), rođacima i bliskim prijateljima. Na primer, svoju ženu nazvao je Prgava, svog novog vozača Ručna Kočnica, a potrčka, koji je bio izuzetno lenj, Podmetač-za-vrata.

Neonku je prozvao tako zato što mu je bilo teško da se probudi i jutrom mu je trebalo neko vreme da se „upali“. Ovaj četrdesettrogodišnjak dolazio je iz plemena u kojem je lopovluk bio tradicija tako da je još od detinjstva bio veoma vešt u obijanju brava, sefova i paljenju automobila na žice.

Što se Vodokotlića tiče, on je prvi u svom zabačenom selu u Hara- jani imao klozet s vodokotličem u kući. Električar i ekspert za kom- pjutere, tokom svoje karijere u Indijskoj obaveštajnoj službi uspeo je jednom da postavi bubicu za prisluškivanje u zubnu protezu pakistan- skog ambasadora.

Još jedan član tima, Pomadica, čekala je par kilometara dalje i odigraće presudnu ulogu u operskom triju kasnije te večeri. Lepa i impulsivna Nepalka, kao tinejdžerka je bila pobegla od kuće da bi se pridružila maoistima, ali nakon što je razbila svoje iluzije u vezi sa ciljevima pokreta, prebegla je u Indiju, a sada često radi kao tajni

agent – jedan dan je čistač ulica, sledećeg neodoljivi mamac u lovu na neverne muževe.

I Puri je bio poznat pod različitim imenima.

Otac ga je uvek oslovljavao punim imenom, Višvas, koje je detektiv kasnije skratio na Viš² pošto zvuči kao „želja“ (pa bi „Viš Puri“ moglo da se protumači kao „uslišitelj želja“). Ali ostatak njegove porodice i prijatelji znali su ga kao Bucka, što je bio nadimak više odmi-lja nego podrugljiv – iako je, kao što je dr Mohan tako grubo istakao, morao da skine desetak kilograma.

Puri je od svojih zaposlenih zahtevao da ga zovu *gazda*, što im je uspešno davalo do znanja ko je glavni. U Indiji je važno da se održi snažan lanac komande; ljudi su navikli na hijerarhiju i reaguju na autoritet. Kao što je on voleo da kaže: „Ne možeš da dozvoliš da svaki vojnik misli da je admiral, zar ne?“

Detektiv je posegao za voki-tokijem i prineo ga ustima.

„Šta je to Čarli naumio, prijem?“, rekao je.

„I dalje *ubija vreme, gazda*“, odgovori Vodokotlić.

Napravio je pauzu pre nego što se setio da kaže neophodno „odjava“. Tridesetdvo godišnji Vodokotlić, žgoljavko sa staklima naočara debelim poput pepeljare, sedeo je na zadnjem sedištu Purijevog „indijskog ambasadora“ i nadgledao bubice, koje je tim ranije postavio u kući mete koje prate, kao i sve dolazeće i odlazeće telefonske pozive. U međuvremenu, Neonka, sredovečni čovek sa kanom bojenom kosom i slep na jedno oko, bio je prurušen u automehaničara u zamazanom kombinezonu i gumenim *čapalama*. Oslonjen na kukove, butine i zadnjicu čučao je na ulici među lokalnim vozačima koji su pušili bidi cigarete i kockao se.

Puri, samozvani majstor prurušavanja, nije se maskirao ni u šta neobično za današnju operaciju, biće vam oprosteno ukoliko ste na prvi pogled pomislili da jeste. Njegovi vojnički brkovi, prvi put pušteni kada je bio regrut u vojsci, bili su uvoštjeni i zakrivljeni na vrhovima. Nosio je jedan od „sendaun“ kačketa od tvida, kupljenih u Bejtsu u

² *Wish* (eng.) – želja. (Prim. prev.)